

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. VII. De emphytevtæ oneribus, & præstandis domino servitijs vulgo
Robathis

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

§. VII.

De Emphyteutæ Oneribus, & præstandis Domino operis vulgò Robotis.

160. **Q**uæres primò ad quæ onera teneatur Emphyteuta nempe an ad stentas, Contributiones? *Resp.* affirmative, quia onera sunt propter commodam, proinde cum Emphyteuta lucretur omnia emolumenta, (spectato jure communi, tenetur præstare stentas, & contributiones, videlicet ut notat Amicus de jure *Disput.* 25. n. 68. solum pro estimatione juris utilis deductâ annuâ pensione, pro qua solus Dominus directus debet tributum pendere. Dixi de jure communi, nam in Austria est consuetum ut directus Dominus dicta onera præstet, ea tamen ab Emphyteutis repetit teste Walthero de jure Austr. lib. 4. tit. 12. Quod si Dominus directus plus ab Emphyteutis accipit, quam ipse solverit, tenetur ipsidem restituere, uti quidam in contingentiâ facti condemnatus fuit per Sententiam apud Finsterwalder in pract. observat. lib. 2. observat. 40. n. 73

Amplia Responsum ad Emphyteutam Ecclesiasticam datam laico, nam ad hunc ut talem spectat Dominium utile, subest quæ quâ laicus juri civili Molin. *Disput.* 442. Less. Laym. contra Bartholum, Fachinæum.

Quæres secundò an ad aggeres in ripis fluminum, quibus fundus Emphyteuticus adjacet, obligetur Emphyteuta.

Resp. Si ob fluminis rapacitatem im-

poneretur à Magistratu ut aggeres ad restitendum rapacitati erigantur à Dominis fundorum adjacentium flumini non solum Emphyteutam, sed etiam Dominos pro rata arbitrio prudentis debere concurrere ad expensas, resolvit Molina *Disput.* 456. Haunold. tract. 9. n. 493. cum enim hoc præceptum sit insolitum, ejus materia non censetur comprehensa, nisi expresse se obligasset ad onera & tributa, unde cum erectio ejusmodi aggerum sit utilis tam Domino quam Emphyteutæ, & quidem eo amplius, quo diutius per se, & successores possidebit fundum (quo prudentis arbitrium debet se reflectere in taxanda Emphyteutæ rata) uterque debet concurrere.

161. Quæres tertio an Emphyteuta adhuc teneatur solvere Canonem, si fundus Emphyteuticus non fructificet ob anni sterilitatem, casus fortuitos, aut si pereat prædium incendio, aquarum effusa rapacitate, tumultu hostili aut bellico?

Resp. Primò si res Emphyteutica tota prorsus peteat culpâ Emphyteutæ hic tenetur reparare, & totum interesse Domino solvere, econtra per t Domino, si sine culpa Emphyteutæ per L. 1. Cod. de jure Emphyteutico.

Hinc plures cum Jafone in L. 1. n. 44. Cod. eod. concluderunt Emphyteutam fortuito incendio depascente Domum non li-

berari à Canone, eo quod remaneat arca, quæ est pars magna rei Emphyteuticæ. Sed contra est, quod Domus supponatur Emphyteutica, quæ nec partialiter remanet remanente arcâ, Emphyteusis autem supponitur constituta sub prædicato Domus, unde etiam si vinea sub forma vineæ dara fuit in Emphyteusim ea ex integro destructa casualiter cessat Emphyteusis, secus si Emphyteusis fuit constituta in solo, seu gleba, quæ ab Emphyteuta fuit conversa in formam vineæ &c. Reiffenstuel *de Locato n. 154.*

Si totus fundus non perit, quanta pars debeat remanere ne censetur Emphyteusis dissoluta? Legistæ valde discordant, aliqui requirunt partem majorem dimidiâ; Haunoldus *n. 567.* negat dissolvi, licet pars longe minor remaneat, quando pensio ut fieri solet, est notabiliter minor & fructus pro annorum varietate sunt inæquales, tunc enim, nisi aliter expresse pacti sint, Emphyteuta casum sibi adscribat, per commune jus *citata L. 1. siquidem tanta emerferit clades ut ibi dicitur Reiffenst. n. 195.*

Resp. Secundò lectus pactis secundum jus Emphyteuticum *L. 1. Cod. de jure Emphyt.* canon solvendus est, etsi nulli fructus ob sterilitatem, ceterosque fortuitos casus percipiuntur & quidem secundum Zoës *in ff. ad tit. Locati conducti n. 74* etsi canon sit magnus ita ut nec à parte liberetur. At Gailli *lib. 2. observat. 23. n. 23.* limitat fieri debere remissionem Canonis, quando Emphyteuta ob bellicos motus, aut inundationem nihil fructuum percipere potuit, fundus enim tunc pro penitus extincto habetur Fachin. *lib. 1. Contr. c. 90.* ex communi legistarum post Abbat. *inc. potuit de lo-*

cat. de quo fufe Jason in Cit. L. 1. c. de jure Emphyt.

Dixi secundum jus Emphyteuticum, nam Haunold. *tract. 9. n. 568.* testatur quod consuetudo ob Summam æquitatem, & attentâ quantitate solvenda pensionis aliud obtineat. Consentit Reiffenstuell *de locato n. 155. & seq.* in prioribus obligat, quando annuus Canon est modicus, nempe solvendus præcise in recognitionem Domini directi, in posteriore negat esse solvendum integrum, dum Canon est magnus, tunc taxatur non tantum à titulo Domini directi, sed causa ejus sunt fructus, ergo dum hi sunt nulli, aut modici non est integer solvendus.

Ex hac doctrina concludit Reiffenstuell *n. 160.* regulariter Dominos directos teneri Emphyteutis pro rata remittere Canonem, si nulli, aut modici colligantur fructus ob sterilitatem incursum hostilem, aut alios casus fortuitos, quia nunc canon regulariter est magnus, atque adeo constitutus etiam intuitu fructuum, seu in horum compensationem.

162. Quæres quartò an Emphyteuta inter alia onera debeat Domino prestare operas vulgo Robothare. *Resp.* affirmativè ex recepta totius Germaniæ consuetudine, nisi pacta inter Dominum, & subditum inita ante omnia observanda aliud edoceant. In defectu specialis pacti inspicienda est observatio vicinorum locorum.

Cum autem ejusmodi operarum exactiones sint odiosæ & libertati naturali contrariæ, nequaquam sunt extendendæ, sed potius restringendæ modis omnibus. Hinc in dubio contra exigentem sunt interpretandæ, unde docet Gaillius *de Arrestis Cap. 10. n. 7.* Dominos ultra antiqui-

quibus consuetum gravantes suos subditos peccare, jurisdictioneque, ac Dominicâ potestate abuti, talesque per Provinciarum Præsides, aut Casarem mandatis pœnalibus cogendos ad desistendum à novitatibus, unde etiam non possunt cogere ad operas inusitatas, seu inconsuetas.

Quoties autem à subditis ejusmodi operæ, seu servitia sint præstanda, videri potest de his Benedictus Finsterwalder in *Pract. observat. lib. 2. observat. 57.* ubi distinguit eas indeterminatas, seu certas, id est, ad certum tempus limitatas, ut arare, metere, falcare &c. & in indeterminatas, seu illimitatas, ac incertas, id est, nullo tempore circumscriptas, sed ab arbitrio Domini pendentes, & toties præstari debent, quoties exiguntur, quod non ita intelligendum, quasi à solo Dominorum libitu pendeant cum indifferentia exigendi, quoties ita Dominis placeret sed dicuntur indeterminatæ ex usu, & subsequuta observantia. Quare sub prætextu servitiorum indeterminatorum non possunt licitè Domini Subditos modo insolito, & inhumano onerare, sed ita debent restringere, ut superstiti ijs tempus excolendi propria, proinde operæ indefinitæ exigendæ sunt secundum formam veterem, neque cogere possunt ad operas inusitatas. Unde multi Legistæ apud eundem *observat. 59.* negant posse subditos cogi à Domino ad arcis suæ custodiam, quia nullibi reperitur hujus consuetudo; oppositum dic, ubi n. os est legitime introductus, aut pactum intervenit.

An autem teneantur propriis sumptibus præstare operas, aut a Domino vicus dandus ante omnia est pactum servandum, deinde consuetudo loci, aut Provinciarum, ubi est situm Rusticum præ-

dium est attendenda, Gaill. de *Arrestis c. 10. n. 6.* Seclusâ consuetudine proprijs expensis esse præstandas, colligitur ex jure Communi, quia Emphyteuta ex prædio Emphyteutico commodum recipit, consequenter in hujus compensationem onus suis sumptibus sentire debet, ita plures Jurisconsulti apud Finsterwalder *observant. 56.*

Quæres quidò an Dominus loco Robothæ, seu operarum possit à colonis exigere pecuniæ præstationem, aut econtra, *Resp.* Certi juris est pacisci posse Dominum, & subditum de certa Summa danda loco operarum in perpetuum, aut ad tempus, & tunc non licet Domino operas exigere loco pecuniæ, nec subditis operas Domino obtrudere loco pecuniæ.

Eciam certum est, quod si in favorem Domini loco operarum certa pecunia à subditis promissa in ejus stare arbitrio, alterutrum ab ijs exigere. Si autem promissio facta est alternativa operarum, vel pecuniæ, electio est penes subditos, quia in alternativis electio est debitoris *L. plerumque 10. §. fin. ff. de jure dot.*

Si nullum existat pactum, tunc non licet Domino secundum jus Commune loco operarum pecuniam exigere invito colono, nisi urgeat necessitas, & viri boni æstimatio interveniat, hoc est, æqualitas servetur non exigendo plus, quam valeat servitium; necessitas talis foret, si Dominus longe remote habitet, ut servitijs uti non possit, vel jisdem jam antea abundet *L. patronus 25. §. 1. ff. de oper. liberatorum* apud Cit. Finsterwalder *observ. 55.* ubi n. 6. testatur de consuetudine Austriæ esse in arbitrio Domini, an velit exigere operas, vel pecuniam vulgò Robothgeldt.

§ VIII.